

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za pisanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 15.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
11. travnja 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petim redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglaš, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Nabava vinove loze.

Na samoborsko tržište dovoze se redovno svakoga proljeća oveće količine korjenjaka i cijepova američke loze. Ovi obično ne odgovaraju zahtjevima, koji se mogu stavljati na valjanu lozu, jer niti je čista i garantovana vrsta, niti je loza svježja i zdrava. Naročito, što se tiče cijepljene loze, konstatovano je, da je potpuno nerasna. To je i uzrok, da ovakvi cijepovi kasnije požute, krhaju i uginu.

Ipak se nažalost još i danas nadje vinogradara, koji ovim prodavačima nasjedaju ne znajući raspoznati dobru od loše robe. A ima i bezdušnih prodavača, koji se s najvećim kupcima grdo našale, pa im umjesto tražene loze pruže sasna drugu vrstu loze, tvrdeći, da je to tražena vrsta.

Tako se baš neki dan našem gospodarskom izvjestitelju g. Cesaru pritužilo više seljaka, koji su ne razaznavajući pojedine vrste, mjesto: „Rupetris monticole“ kupili naprosto „Ripariju“. A na sajmu na Veliki petak zaplijenjena je veća količina nevaljalih cijepova, što su ih dovezli na tržište žitelji iz Kraljevca.

Što se tiče kakvoće i vrste loze, danas je konstatovana činjenica, da mnogi vinogradi rapidno ginu i propadaju baš s toga razloga, jer se na sve pomenute uvjete nije nimalo obziralo. A čini se, da je mnogima glavna stvar, da kupe ono, što je jeftino, dok ovu jeftinoću kasnije i te kako plaćaju. Dakako, kad vinogradaru propada čokoće, on onda nalazi sto drugih razloga, koji su mu skrivili nedaću i nasadak, dok ne uočuje pravi i bitni uzrok: lošu podlogu. No kad

ipak konačno dodju pojedinci do uvjerenja, da su samo sa nevaljalom lozom prouzročili kobne štete onda se zaista počinju oprezno ogledavati za biranijim vrstama, ali su već onda skupo platili ovo svoje iskustvo, koje ih je navelo na pravi put.

Što vinogradi u našem kotaru mjesti mije ne napreduju, kako jbi bilo poželjno, ima se tražiti razlog i u tome, što se u početku regeneracije upotrebljavale isključivo za podlogu vrste riparije bez obzira da li je bilo za to podesno tle ili ne. Dok su neka zemljišta radi lakog ilovasta tla prikladna za ripariju, ne može se ovo nipošto ustvrditi za ona tla koja su svojom sastavinom više vapnenasta, pak vapneno-laporasta. Za potonja tla, kojih ima više no onih prvih, valjalo bi upotrebljavati podloge kao rupetris monticolu i slične najnovije hybride, o kojima će biti još govora u našoj rubrici o gospodarstvu.

Iz svega je jasno, da kod nabave loze valja posvetiti više pažnje negoli je to do-sele bivalo nesamo s obzirom na kakvoću, nego i s obzirom na vrstu loze podesnu za izvjesno tle. Ovo su prvi osnovi za razvitak vinogradarstva, do kojih stoji sav daljni uspjeh i napredak u ovoj gospodarstvenoj grani.

Poraba vode iz Gradne za željeznicu.

Kr. županijska oblast u Zagrebu izdala je dozvolbeni ispravu na osnovu zakona o vodnom pravu, po kojoj se željezničkoj upravi dopušta crpsti vodu iz potoka Gradne u svrhu punjenja lokomotive.

Dozvoljena naprava sastojat će od predzdenca za čišćenje vode i cijevnog traka. Cijeli vod od zdenca do vodane na kolodvoru samoborskom, određene za punjenje lokomotive, presjecat će zemaljsku cestu u dubljini od preko 1 m.

Željeznica dobija pravo, da crpi svu suvišnu vodu iz Gradne, koja protječe iznad hrana mlinova gg. Franje Reizera i Filipa Šimca, te teče dalje cestovnim jarkom općinske ceste Samobor—Domaslovec. No nema pravo zahtijevati, da joj se ikoja stanovita količina vode zajamči. Isto tako nema pravo od ma koga tražiti ikakovu odštetu, ako bud uredjenjem Gradne ili mlinskih brana, bud uredjenjem kanalizacije u Samoboru, ne bude više tekla voda današnjim pravcem u cestovni jarak.

Dozvolbenik (željeznička uprava) dužna je cestovni jarak barem jedamput u godini očistiti u duljini od 50 m iznad i 50 m ispod predzdenca.

Dozvola se daje na neodređeno vrijeme uz opoziv.

Općini slob. i kr. trgovišta Samobora, dužna je željeznica plaćati godišnji iznos od 1 K u znak priznanja prava vlasništva.

Iskaz prinosa za potresom nastradale u Mesini.

Intencijom kr. zem. vlade, osnovali su se u našoj domovini županijski odbori za sabiranje milodara u gornju svrhu. Odbor županije zamolio je g. kot. predstojnika Milana Ključeca, da u svom kotaru uzastoj oko sabiranja milodara.

U području samoborske općine sabrao je blagajnik g. Stjepan Vuković lijepu svotu od 200 kruna, koju pridoneseo slijedeća gg.:

Samoborska štediona 100 K; Pučka štediona 20 K; dr. Gjurio Horvat 5 K; trg.

NA VUZEM.

Popoldan pri „Juricu“.

Jurek: Viš, viš, kak su tu lepo zasadi trajali!

Jožek: Ni vrag da ti se to dopada? Se vid, da si se dugo klataril po Ameriki, gdi niš drugo se vredi kak penzi. A kaj si zabil, da je sv. Juraj sa svojim Juricom bil jedino naše i najveće samoborske veselje, na koje smo čakali celo leto. Tu smo se mi zibil v veselju pri kupci dobrega vina, popevali naše-nalelaja i naše samoborske starinske popevke, da je človeku se srce skakalo od radosti.

Jurek: Nek, nek, al traje, to su ti dolari, dolari!

Jožek: Hodi ti k vragu s tvojimi dolari. Em nismo v Ameriki; kakti da su dolari sve na svetu! A kaj se ne zmišljiš, i kaj te ne obleju suze kad se spomeneš, kak je stari Pecin z Gornjega kraja odpiral tanec, kak su se sa gospoda z nami v tancu zmešala i kak je naša stara mužika pri tem ve-

selo igrala? Kaj si zabil na staroga Božića z negvim klarinetom, Paušeta z pompordonom, staroga Hercega i Božidara z malim bubnom. Mi smo Samoborci s tim tancplacom pri Jurici i z našom mužikom bili zraščeni kakti brhijan z drevum. A sad niš, niš! Kaj to ni za plakati?

Jurek: Je, je, lepo je već bilo. Al to nisu bili dolari, dolari!

Jožek: Poteri te sveti križ s tvojimi prokletimi dolari! A kaj si zabil, da si se tu na tem tancplacu zalubil v tvoju Faniku, koja ti je verna ostala i dok si se ti po Ameriki potepal. Tu si ju videl, pucicu lepu i zdravu kakti protuletni šumski cvet; tu gori je bila još jezero put lepša i da tega tancplaca ni, mozbit ne bi nigdar sreće dostignil. Kaj ne znaš da smo si mi si zebirali naše mamice tu pri Juricu, na tem istem tancplacu. One su nam se tu gori obećale, a sad su nam dobre ženice. A kaj je sad? Se se je rezilo, se je prazno, mrtvo! Ludi se restepeju po birtijah, saki čepi v svemu kutu i bez popevke i veselja loče. A kaj

veliš ti na litanije pri večernici, kaj ih je igrala naša mužika? Te je litanije popeval celi Samobor, mi smo vu njih živeli kakti tičica v zelenem. Gdi ti to moreš dobiti za dolare? Naši bi se stari z groba stali, da znaju, da tega više ni. Sad je kapelica svetega Juraja, koju saki Samoborec z dalekega prvu spazi i noj se najviše veseli, prazna. I sv. Juraj i sv. Jana, koji su prvo veselo prebirali, sad kakti da se plaćuju. Sveti Juraj još više od straha, da ga ne prevrneju u svetoga Roka.

Jurek: Kaj? Svetoga Roka? To bi bili dolari!

Jožek: Bog mi grehe oprost, da moram kleti na sam sveti vuzem! Ti nimaš srca, med nami ti ni mesta. Zatrpali te Tvoji dolari. — — —

Al čujem pri Belanu harmoniku, idem na kupicu kraljevine. ●

M.

Uredjenje potoka Gradne. Vlada je odredila, da poglavarstvo trg. Samobora sastavi iskaz interesenata (obaloposjednika) koji nose troškove za zemljoradnje kod uredjenja Gradne. Taj se iskaz ne tiče interesenata oko regulacije potoka od Grgasovog mlina, već ostalog dijela Gradne.

Imadu se zbrojiti sve dužine čestica s obe strane Gradne počevši od cestovnog mosta kod Laušinova mlina, gdje zemljoradnje počinju, pa se ima označiti doprinos, koji otpada na pojednina s obzirom na trošak zemljoradnja, odnosno u tu svrhu predumijene svete od 5.400 K.

Potukli se seljaci. U selu Stupniku posvadili su se međusobno Pepić i Nacek Meglajec. Tom je prilikom Nacek udario batinom po glavi svoga druga i nanio mu laku tjelesnu ozljedu. — Prijavlja se kotarskomu sudu.

Acetilenska rasvjeta. Dioničko društvo za karbid i acilen želi postaviti u Samoboru u kavani F. Peterkoča acetilenski aparat „Special“. Uslijed ove zamolbe te izdanja dozvole za postavu stroja određena je bila jučer povjerenstvena pregledba.

U povjerenstvo su osim tehničkog izjestitelja kot. oblasti bili pozvani izvadatelj rasvjete L. Schwarz, podvojvoda vatrogasnog društva Gijuro Lesec, te opć. zastupnici Josip Budi i Fr. Oslaković.

Potvrđena pravila vatrogasnog društva. Pravila dobrov. vatrogasnog društva u Bregani potvrdila je zem. vlada otpisom od 27. ožujka o. g. Posljednji §. 2 al. redigovala je vlada tako, da se u slučaju raspada društva, vatrogasne sprave, koje budu po općini ili po samom društvu nabavljene, imadu predati na upravu nadležnom opć. poglavarstvu, koje će i gotovinu koristonosno uložiti, a vatrogasne sprave prema njihovoj svrsi upotrebljavati. Ore pak sprave, koje je gdje, bar. Alinoch vlastitim novcem nabavila i društvu na raspolaganje stavila, imat će se njojzi cenceno njenim nasljednicima povratiti.

Utemeljitelji ovoga društva plaćaju svotu od 50 K bilo na jedamput bilo u 10 jednakih mjesečnih obroka. Potpomažući članovi plaćaju godišnje 2 K. Redovna skupština sazivlje se jedamput u godini i to mjeseca veljače.

Zemljišna zajednica u Stupniku. Zem. vlada odredila je izbor novog predsjednika zem. zajednice Stupnik, te ujedno potvrdila prvomolbenu odluku, kojom je bivši predsjednik svrgnut sa časti radi neurednosti u službi.

Poštumljenje oko starog grada. Tijekom ove zime pročišćen je teraen oko stare gradine od nepotrebnog gmirja, i korova, a prije tjedan dana ispunjeje su praznine smrekovim biljkama, ukoliko ih je bilo na raspolaganju. Ostale čistine zasijane su smrekovim sjemenom. Blijki je zasadjeno otprilike 4000.

Osim toga će se s preostalim smrekovim sjemenom renovirati šumski vrt na Straniku, pa će se sa ondje uzgojenim dvo do trogodišnjim biljkama s uspjehom pošumljenje naših šuma nastaviti.

Novu bašču uz gostionicu na Trgu Leopolda Salvatora počeo je uredjivati gostioničar g. Franjo Budi. Prema nacrtu bit će sagradjena ondje veranda, te kugljana a hladovinu će pružati kestenova stabla.

Kasno stizavanje zagrebačkih novina. Primamo ovu pritužbu: Dosada dok je vlak naše željeznice kretao u 7 sati uvečer iz Zagreba, dolazile su ovamo zagrebačke novine tek jutarnjom poštom drugi dan, tako da smo ih primali tek oko jedanaeste ure. Premda je i ovo zakašnivanje bilo sasma neopravdano i neprotimačivo, šutjeli smo, nadajući se, da će od 1. o. m. ipak i u tome pogledu nastupiti red, pošto sad vlak kreće iz Zagreba za čitav sad kasnije. No prevarismo se. Bez obzira da vlak ide u 8 sati, nama prispjevaju i dalje na ruku novine istom oko podneva drugi dan, jer ih ne dovede večernji vlak. Ne znamo, koji je tomu razlog, gdje se znade da

novine već oko četvrte poslije podne izlaze, pa ima do večera dosta vremena, da prispiju na samoborski kolodvor. Bit će i opet krivnja na zagrebačkoj pošti, koja smeće s uma, da i Samobor želi imati za vremena novine kao i druga mjesta. Ili on, koji je najbliži susjed Zagreba, mora već stoga biti posljedni. Upozorujemo ravnateljstvo pošte na ovu bezobzirnost, pak gojimo nadu, da će biti našoj želji udovoljeno t. j. da će novine biti otpremene k večernjom vlaku naše željeznice.

Provalne kradje. U sitničariju Franje Noršića u Lugu provalili su u noći na Veliki petak nepoznati dosada zlikovci iztrgnuvši željezne rešetke na prozoru. Ukrali su raznovrsne robe, rakije, te novca oko 20 K. Čitava šteta iznosi do 100 K. Ušuljali su se kroz bašču, a onuda su i odmaglili, jer se u vrtu našla zdjelica od novca, koju su ondje bacili, te tragovi nogu. Izvidi su u tečaju.

Godišnji sajam na Veliki petak. Vrijeme je osobito prijalo, za to je i naroda bila sila. Dovedeno je rogata blaga 721 komad, svinja 428 komada. Od prvog je prodano 241 kom., od potonjih 74. Blaga dakle nije bilo mnogo pak nije ni trgovina bila živahna. No za to je na Glavnom trgu vladao život. Upravo prenatrpan bijaše trg sa stolovima i šatorima, a promet izvrstan. Na samoj mjestovini unišla je rijetko postignuta svota od K 233.16.

Gospodarska podružnica zahvaljuje ovim sl. samoborskoj štedionici na priposlanoj pripomoći od 100 K.

Proračun opć. Sv. Martin. Županijski upravni odbor na osnovu vladina otpisa odobrio je proračun za godinu 1909. i to rashodom od 16.858 K 41 fil. prihodom od 9.059 K 16 fil. te manjkom od 7.799 K 25 fil.

Za pokriće toga manjka dozvoljuje se upravnoj općini, da može (ne uračunavši ovamo 20 postotni školski namet) raspisati i ubirati 59 posto opć. namet na državni porez od 13.275 K 30 fil.

Opć. zastupstvo predložilo je u rashodu 16.518 K 41 fil., ali je uprav. županijski odbor povišio stavku „Pučke škole“ jer se pokazalo, da se zastupstvo nije obzivalo na bitne školske potrebe. Isto je tako povišena stavka „Razne potrebe“

Namet je prema lanskoj godini, povećan za 13 posto.

Umrli u Samoboru od 3. do 11. travnja.

Ivan Lukšić, dijete radnika, 1 godinu 5 mjes., Draga br. 16, od škrofula.

U Zagrebu je umrla:

Hasan Ana, supruga štopskog narednika, 39 god., od sušice. (Bolnica milosrdnih sestara).

I. hrvatska stolarska i tapetarska udruga u Zagrebu preporučuje najbolje i najjeftinije pokućstvo. Poblize u oglasnom dijelu našega lista.

Društvene vijesti.

Dobrov. vatrogasnom društvu pristupili su nadalje kao izvršujući članovi: Mijo Krapec, čizmar, Tomo Jandričić, čizmar i Franjo Zlodi, čizmarski pomoćnik.

Pohvaliti nam je, da su opet naši mlađji ljudi počeli pristupati u ovo humano društvo, te će se broj izvršujućih članova povećati. Već nekoliko godina bio je broj članova nepromijenjen.

Pri zaključku lista.

Riješenje opć. izbora.

Poznati beskonačni utoci protiv općinskih izbora, kojima je bio duševni začetnik župnik Forko i koji su svi bili jedino napereni protiv izbora od 22. srpnja, sada su konačno riješeni.

Ti su utoci spominjali si'ne protuzakonitosti, koji su se međutim navodi istragom pokazali kao proste neistine i izmišljotine, te dokazano, da je izbor vođen po g. kot. predstojniku Kijučecu skroz zakonito i korektno proveden.

Čitav napadnuti izbor od 22. srpnja u cijelosti je potvrđen po kr. zem. vladi.

Naknadno pak provedeni izbor od 30. srpnja, na kome su dobili gg. Forko, Levičar, Noršić i Jurčić najviše glasova ukinut je ureda radi. Obavit će se s toga uži izbor između one osmorice, koji su 22. srpnja dobili iza izabranih, najviše glasova.

Prema tomu izabrani zast. Noršić Mijo ne dolazi više u kombinaciju.

Potvrđeni su u vele porezu: gg. Reizer Fr. st., dr. Gj. Horvat, Budi Joso, Presečky E., Oslaković Fr., Franceković Gj. — U malom porezu: Filipić F., Hrčić, dr. Juratović, Klešić, Medved, Razum, Reizer Fr. ml. i Šimec.

Odgovorni urednik: **dr. Mijo Juratović.**

Svoj p. n. gospodi prijateljima i znancima, koji su mi prigodom proslave mog 80. rođendana, bilo brzojavno, pismeno ili usmeno čestitali, zahvaljujem najsrdačnije ovim putem, pošto mi je veoma poteško svakome napose zahvalu iskazati.

Josip Kompare.

Najizvrsnije vino iz vlastitih vinograda, toči se litar po 24 nč. kod I. Levičara, Gajeva ulica 18. — Za goste je na raspolaganje u ljetno doba bašču s ugodnom hladovinom.

Naučnika za tapetarski i satlerski posao prima Janko Kompare.

Krumpira prodaje Andro Nagode Starogradska ulica 41.

Važno za trgovce i gospodare!

Pošlo mi je za rukom nabaviti veliku količinu

ausijske galice

najizvrsnije kvalitete, pa sam je u stanju uz najpovoljnije uvjete raspacati.

Gg: trgovci i vinogradari, koji žele valjanu robu neka se izvole obratiti na potpisanoga.

Sa štovanjem

I. Levičar
Gajeva ulica 10.

Javljam sl. p. n. općinstvu, da ću preko uskrsnjih blagdana točiti

crno pivo

(Bockbier)

Josip Fittler

Prodaje se kuća

g. Ignaca Stiplošeka u Gajevoj ulici dobrovoljno. — Poblize kod vlasnika kuće.

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

za
dojenčad, rekonvalescente,
bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mlieko.

Brošura njega djece besplatno kod NESTLE

Beč i Biberstrasse 11.

Dobiva se u ljekari st. Klešića, Samobor.

Trgovina STJEPAN ŠOIC

Rambergova ulica.

Veliko skladište stakla i porculana. Velika zaliha gradjevnog, potpunog suhog drva kao i uvijek svježi portlantski cement te svježeg Mautnerovog sjemenja.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

No. 10 i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantra restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Kašalj izliječi

tko

svoje zdravlje voli.

6246 noć. ovjer. svjedodžbi
dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

prekih Karamela
sa tri amerike.

Liječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahladama, slabosti, nakalni štrijela te kašlja br-pavca. — Svječić po 20 i 40 št., svežanj 80 št. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA

lijecarnica k zlatnom anđelu u Samoboru.

VILIM ANGER

najstarija trgovina željeza u Samoboru.

Najveće i najbogatije skladište domaćih kovinskih potrepština. Velik izbor svjetiljki, putnih kovčega, poljskog orudja i lanaca.

Velika zaliha alata za sve obrtnike.

Chloroforn jela slab zelenc i vroca izgubljeni tek za jelo.

Chloroforn najbolji je lijek protiv slabosti i bljedosti.

Uspješno se oglašuje u
Samoborskom listu.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjske posudje

uz znatno snižene cijene.

Sa štovanjem

M. Škarek

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kina-srebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, lica broj 5.

(u palači I. hrvatske štedionice.

Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich, Opatija, kraj Andrijolna kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od sporta, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 oci i krana.

S. Mittelbach, Zagreb,

lijekarna „k Salvatoru“ i drogerija, Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u lijekarni M. Kleščica

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

utamačuje štedne uložke

sa čistih 4 1/2%

ZAGREB.

Starčevićev dom.

ZAGREB.

Starčevićev dom.

Poslovnica za otpremanje osoba

iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplave more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subota.